A // CA

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z poczta: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. – Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLAD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Dania. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Grecya. — Turcya. — Azya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. - Wiadomości handlowe. - Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA

Rzecz urzędowa.

Lwów, 14. kwietnia. C. k. ministeryum finansów mianowała oficyała urzedowego Kajetana Nerenowicza - Jelite prowiz. rewidentem rachunków w Galicyi.

Sprawy krajowe.

Wieden, 11. kwietnia. Dzisiejsza Gazeta Wied. zawiera akt łaski Jego c. k. Apost. Mości dla 35 więżniów politycznych. Dziesięciom raczył Najjaśniejszy Pan zupełnie opuścić resztę kary; dziewięciom połowe; ośmiu trzecia część; jednemu dwie trzecie części; jednemu siedm lat z przysadzonej wyrokiem kary; jednemu cztery lata, a dwóm po dwa lata najłaskawiej opuścić. Nakoniec raczył Jego c. k. Apost. Mość najłaskawiej przyzwolić, ażeby trzem więźniom politycznym areszt indagacyjny w karę policzono. — (Obszerniejszy artykuł odnośny do aktu najw. łaski Jego c. k. Mości podamy jutro). (Doniesienia potoczne z Wiednia.)

Wieden, 12. kwietnia. Wczoraj w południe miał pełnomoeny minister wysokiej Porty przy konferencyach wiedeńskich Ali Basza zaszczyt być przyjmowanym u Jego Mości Cesarza na półgodzinnej prawie audyencyi. Wjazd pełnomocnika tureckiego do burgu był bardzo świetny; w pierwszym powozie znajdował się Ali Basza w towarzystwie tureckiego radzcy ambasady, w drugim zaś trzech sekretarzy ambasady tureckiej.

Potem oddał minister turecki kilka wizyt dyplomatycznych, mianowicie c. k. ministrowi finansów p. baronowi Bruck, z którym już w Konstantynopolu był w ścisłych stosunkach przyjażni, lordowi Russell, panu Drouin de l'Huys i c. k. F. Z. M. baronowi Prokesch.

(W. St. a. Vst. Ztg.)

- Król. angielski minister lord J. Russell i król. angielski

ambasador lord Westmoreland mieli zaszczyt być zaproszeni dzisiaj do stołu cesarskiego.

— Dziesiąte posiedzenie konferencyi nie odbyło się dzisiaj, lecz dopiero jutro się odbędzie, jeźli nadejdzie depesza oczekiwana dla księcia Gorczakowa.

· Ces. francuski minister p. Drouin de l'Huys był wczoraj w towarzystwie ces. francuskiego ambasadora p. barona Bourqueney z wizyta u JO. księcia Metternicha.

- Król. angielski jenerał Bourgoyne wyjechał dzisiaj zrana na Prage do Londynu. Równocześnie wyjechał król. angielski kuryer gabinetowy na Berlin do Londynu. (Oest. Ztg.)

eliszpania.

(Zajścia z amhasada angielska.)

Madryt, 3. kwietnia. Madrycka depesza donosi: Lord Howden, nasz ambasador angielski, podał do dzienników opisanie wypadku w Sewilli, które sprzeciwia się objaśnieniom ministerstwa naszego. Rzad hiszpański wniósł zazalenia do dworu angielskiego; Times nawet twierdzi, że Hiszpania domaga sie odwołania pana Howden.

Zajście to ambasadora angielskiego z rządem hiszpańskim objaśnia Espana z dnia 31. marca temi słowy: Nim jeszcze w Kortezach toczyć się miały rozprawy względem stanowiska, jakie protestantom przysłuzać ma w Hiszpanii, Lord Howden przesłał do ministra spraw zagranicznych notę z zapytaniem, czego się spodziewać moga w religijnym względzie poddani Wielkiej Brytanii wyznania akatolickiego. Zapytanie było przedwczesne, gdyż projekt nie wchodził jeszcze w dyskusye, a Kortezy mogły go nie przyjąć, albo zmodyfikować. Gdyby był p. Luzuriaga w tej myśli odpowiedział, rzecz byłaby została na tem. Nieszczęście chciało, że lord Howden nie otrzymawszy odpowiedzi przesłał drugą notę z takiem samem zapytaniem. Tymczasem wydarza się w Sewilli, że urzędnik policyjny zmusza jakiegoś anglikańskiego pastora zamknąć dom swój dlatego,

że się w nim odbywały schadzki i zgromadzenia, które prawem dotad pospolitem w Hiszpanii nie były pozwolone. Pastor protestował, a lord Howden przy tej sposobności zawezwał trzecia notą rząd hiszpański z domaganiem się wyjaśnienia całego wypadku w Sewilli, bijac głównie w to, ze naruszonem zostało prywatne mieszkanie osoby bez mandatu sedziowskiego. Minister spraw zagranicznych odpowiedział na to w dwóch notach, a w drugiej to dodaje, że rząd Jej Mości Królowej nie otrzymał doniesienia o tem, co się w Sewilli stato. To pana Howden ubodło, ho się spodziewał, że danym bedzie rozkaz śledzić i dochodzić tego, co zaszło, wiec podał czwarta note wprawdzie grzeczna ale przyostra, na która p. Luzuriaga nie cheae sam od siebie odpowiadać, poddał pod rade ministeryum cal go. Sprawa zatem ta przybrała teraz wazniejszy charakter, gdyż polega na wyroku całego ministeryum.

Committee and a second second second second

Anglia.

(Wykaz posyłek do Krymu w ciągu miesiąca. — Obóz pod Aldershott. — Korpus cudzoziemski werbuje się w Ameryce.)

Londyn, 4. kwietnia. W ciągu upłynionych 36 dni odpłynelo z portu Southampton do Krymu na 35 majetych paroplywach transportowych 12.000 ludzi, 500 koni, kilka tysięcy beczek zasobów i 461 drewnianych domów, przeznaczonych na umieszczenie 20.000 ludzi. Z Duwru postano dnia 3. kwietnia medykamenta i chirurgiczne zasoby wszelkiego rodzaju do szpitalów w Skutarach i Smyrnie, następnie 500 łóżek z pościela, aparata sztucznych łaźni i t. p. Król. fabryka karabinów w Ensfield będzie znacznie powiekszona; a z prywatacmi fabrykami strzelb zawieraja się nowe ugody o liwe-runki. — Wielki obóz pod Aldershott, który, jak wiadomo, ma być założony na 10.000 ludzi wojska liniowego i 20.000 milicyi (ksiązę Albert zwiedzał to miejsce dnia 2. kwietnia), bedzie przyrządzony na przyjęcie wojska, według Times dopiero ku końcu maja albo na początku czerwca; milicya ma koczować w chatach, podobnych jak w Krymie, ale dla regularnego wojska budują się kasarnie z cegły. Z tem wszystkiem zdaje się, że i w tych przygotowaniach panuje takie same niedbalstwo, które w Krymie tak wiele narobiło nieszcześcia. Najważniejszą jest ta wiadomość, potwierdzona ostatnią pocztą amerykańska, że zamiast legii cudzoziemców, do której na kontynencie europejskim nie ma nadziei, będzie utworzony korpus w angielskiej Ameryce północnej, w Kanadzie, Nowej Szkocyi itd., a to najprzód w Kanadzie z 1200 ludzi. Spodziewają się, że znaczną kwota na reke zwerbuja tam łatwo 20.000 ludzi, a przytem znajdą się ochotnicy także ze Stanów Zjednoczonych.

(Lustracya wojska. – Dekoracya dla Sir de Lacy Evans. – Flota baltycka wypły-nęła. – Konwencya Anglii z Turcya względem użycia korpusu tureckiego.)

Londyn, 5. kwietnia. Dwór odjechał wczoraj po południu do Windsoru. Przed odjazdem lustrował książe Albert przeznaczone do Krymu oddziały gwardyi, które się potem na jego życzenie udaty do pałacu, gdzie defilowały przed królowa.

Jej Mość królowa pozwoliła jeneralowi Sir de Lacy Evans przyjąć i nosić nadany mu od Sułtana order Medzydzie pierwszej klasy.

Główna siła floty baltyckiej wypłynęła wczoraj po południu z Spiethead na morze. Wiatr troche ustał, ale morze było wzburzone i gesta mgła zaległa widokręg między wybrzeżem a wyspą Wight; tak iz odpływające okręta dopiero wtedy widzieć się dały, gdy juz sześć mil oddalone były od brzegu. Z początku płynela fiota tylko za pomoca żagli, ale później musiano użyć pary. Duny przeznaczone sa na miejsce powszechnego zebrania, gdzie flota oczekiwać będzie na dalsze rozkazy. Z wyjatkiem paroptywów "Vulture," "Dragon," "Buldog," Gorgon" i "Basilisk" maja wszystkie okreta, które wczoraj odpłyneży przyrzady o śrubach; do nich przyłączą się w Dunach jeszcze "Orion" o 91, "Hastings" o 60, "Bembroke" o 60, "Russell" o 60 i jeszcze inne okręta z Plymouth. Pozostałe okreta odpłyną zapewne na kanał la Manche dla powitania Cesarza

Przedwczoraj ogłoszona została konwencya miedzy Anglia a Turcya względem użycia korpusu tureckiego do służby angielskiej. Ta umowa została zawarta dnia 3. lutego w Konstantynopolu a dnia 12. lutego ratyfikowana. Królowa angielska obowiązuje się na mocy tej konwencyi przyjąć w swą służbę 20,000 Turków wszelkiej broni; mianowicie 15,000 regularnego wojska tureckiego a 5000 redyfów czyli landwery. Te wojska zostawać będą pod rozkazami jednego

lub kilku jenerałów angielskich z wyboru królowej z dodaniem pewnej liczby wyższych oficerów angielskich. Wojska tureckie wstępują z teraźniejszym swym rynsztunkiem i odzieniem w służbę angielską, ale nadal utrzymywać ich będzie wyłącznie Anglia. Pobierać będą taki sam żołd jak żołnierze armii Sułtana. Po ukończeniu wojny powracają znowu w służbę turecką. (W. Z.)

Francya.

(Z posledzenia ciała prawodawczego. - Budżet na r. 1856.)

Paryż, 4. kwietnia. Wczoraj przectozono ciału sprawodawczemu sprawozdanie komisyi o budżecie na rok 1856 ułożone przez Pawła de Richemont. Proponuje w niem przyjęcie ze strony rządu oznaczonej a między komisyą i radą państwa umówionej kwoty, lecz sprawozdanie wspomnione zawiera przy tem i zastrzezenia niektóre, a mianowicie co do sprzedaży lasów. Dnia 9. niebedzie posiedzenia, zaczem niepodobna, ażeby w ciagu dwóch tylko dni ukończono obrady i głosowanie nad budzetem wynoszącym przeszło 11/2 miliarda, chociażby nawet załatwiono wprzód wszystkie inne projekta do ustaw, a między tem o kolejach żelaznych, pożyczce paryskiej i o podatku od psów. Jutro więc lub pojutrze wyglądają dekretu przedłuzającego sesye znów do 20. lub 26. kwietnia. Co do podatku od psów, tedy p. Lelut przedłożył przedwczoraj Izbie sprawozdanie komisyi przezeń wypracowane. Ogólna liczbe psów w całej Francyi podaje na 3 milionów, koszta łożone na same ich wyżywienie na 80 milionów franków, a liczbę psów podlegających podatkowi, to jest takich, co moga być wyłowione, na jeden milion. Podatek wynosić ma od 1. do 10ciu franków.

Na wczorajszem posiedzeniu ciała prawodawczego przyjęto projekt względem podatku od psów po dość długich wprzód rozprawach za i przeciw temu projektowi. (W. Z.)

Włochy.

(Przygotowania do wyprawy. - Naruszenie prerogatywy izby drugiej.)

Z Turynu donoszą z d. 7. b. m., ze do Genuy przybyły znowu trzy angielskie parostatki transportowe dla expedycyi do Krymu. Liczba ich wynosi już 10. Przygotowania do wyprawy robią się gorliwie i bez przerwy. Niedawno ćwiczono wojsko w rozstawianiu namiotów; z pomiędzy rozmaitych form wybiorą, jak się zdaje, formę namiotu tureckiego, jako najodpowiedniejszą.

Sztab jeneralny korpusu expedycyjnego otrzymał plau obozów, przeznaczonych dla wojsk piemonckich w okolicy Konstantynopola.

Dnia 5. zebrały się biura drugiej izby, by debatować nad naruszeniem prerogatywy izby ze strony trybunału kasacyjnego; władza ta wydata mianowicie wyrok na przekroczenie prasy ze strony deput. Buttini, nie zasiągoawszy na to przepisanego statutami przyzwolenia izby drugiej. Biura mianowały już sprawozdawców.

(Abbld. W. Z.)

(Pulk francuski wychodzi z Rzymu.)

Znów powołano jeden pułk francuski z Rzymu do kraju ojczystego i przygotowuje się już do pochodu. W miejsce jego stanie załoga w Rzymie jeden pułk szwajcarski, który teraz rozłożony częścia w legacyach, a po części w Perugia. (Abbl. W. Z.)

Dania.

(Zamkniecie sesyi volksthingu.)

Kopenhaga, 2. kwietnia. Na dzisiejszem ostatniem posiedzeniu volksthingu oświadczył prezydent, że Jego Mość Król sankcyonował ustawe finansową pod d. 28. marca, i przedłożył potem przegląd czynności thingu od 18. grudnia.

Potem odczytał prezydent pismo pierwszego ministra, którem według rezolucyi król. z d. 28. marca, ma być zamknięty sejm w poniedziałek d. 2. kwietnia. Odnośnie do tej uchwały ogłosił prezydent zamknięcie obecnej sesyi thingu.

Około godziny drugiej po południu zebrali sie członkowie obydwóch izb w sali izby drugiej, a prezydent ministów odczytał wspomniony reskrypt król. ogłaszając zamknięcie szóstej zwyczajnej sesyi sejmu państwa.

(G. W.)

Królestwo Polskie.

(Depesza księcia Gorczakowa. – Uzbrojenia. – Manifest synodu. – Senator Pogodin powolany do Petersburga.)

Warszawa, 2. kwietnia. Po każdem posiedzeniu konferencyi wiedeńskich przesyła książę Corczaków ile mozności szczegółową depeszę telegraficzną na Warszawę do Petersburga. Tu w Warszawie czyta te depesze tylko książe Paszkiewicz, a zreszla nikt niewie ani słowa o ich treści. Wszystko cokolwiek mówia lub rozprawiają o toku konferencyi jest albo domysłem albo zmyśleniem. Uzbrojenia wojenne mimo-to nieustaja. W arsenale Warszawskim, w tutejszej cytadeli i w Nowogieorgiewsku (Modlinie) fabrykują bez ustanku nowy materyał wojenny. We wszystkich warstwach ludności panuje prawdziwie przekonanie, że rząd szczerze jest za pokojem; ale w obec ciągtych uzbrojeń Francyi i Anglii niepodobna, ażeby rząd rosyjski zmniejszał swe środki wojenne. Wczoraj odczytano w tutejszym greckim kościele katedralnym św. Trójcy zaraz po nabożeństwie w obecności feldmarszałka księcia Paszkiewicza i wszystkich urzędników uroczyście manifest świętego Synodu do "Synów prawosławnego kościoła". Były jeneralny intendant czynnej armii, senator Pogodin, mający sławe najzdolniejszego urzędnika w tym zawodzie i posiadający zupełne zaufanie feldmarszałka odjechał przedwczoraj do Petersburga wezwany w drodze telegraficznej specyalnym rozkazem Jego Cesarskiej Mości. (A. a. Z.)

Rosya.

Petersburg. 27. merca. Cesarz Jego Mość odbył temi dniami przegląd nad wojskiem pierwszej i drugiej dywizyi piechoty gwardyi rezerwowej, nad oddziałami kawaleryi wzorowej i rezerwowej, pierwszą, drugą i trzecią brygadą artyleryi gwardyi rezerwowej, konną artyleryą, kozakami, pionierami i żandarmami. Korpus baltycki pod dowództwem jenerała Sievers w prowincyach nadbaltyckich jest przeznaczony, jak słychać, zająć fortyfikowane obozy i z końcem przyszłego miesiąca ma być skompletowany do boju. — Do tego korpusu należą pierwsza dywizya gwardyi, załogowe wojsko armii miejscowej, część rezerw i połączona z nią kawalerya, do której także Baszkiry należą.

(Siostry Miloslerdaia.)

Z jak wielkim poświęceniem oddają się powołaniu świętemu Siostry Miłosierdzia, opowiada Gazeta marynarki z Petersburga d. 29. marca. W posługach wszędzie gdzie jest ludzkość cierpiąca, nie szczędzą sił i zdrowia, ażeby nieść pomoc i ulgę po lazaretach i szpitalach w Symferopolu i Sebastopolu. W ciągu miesiąca stycznia przybyło do Symferopola sióstr 35; lecz z nich wkrótce 16 uległo pod ciężarem trudów i niedostatku, sama mistrzyni zapadła na tyfus. Ani trwoga wojny ich nie przeraża i z duiem 15. lutego nowe towarzystwo z 20 sióstr pośpieszyło do Krymu zastąpić i wyręczyć siostry w posługach przy chorych i rannych w Sebastopolu.

Grecya.

(Poselstwo do Konstantynopola mianowane.)

Ateny, 30. marca. Gazeta tryesteńska donosi: Poselstwo do Konstantynopola już jest mianowane; członkowie ambasady przedstawieni byli przedwczoraj Jego Mości Królowi, wczoraj był ambasador u króla na obiedzie. Ambasador jest synem sędziwego zasłużonego Kondouriotis a zięciem ministra wojny Kalergis; ambasada ma odpłynąć pojutrze na parostatku rządowym do Konstantynopola.

Wojska angielskie już odpłycety, a na ich miejsce przybyto znowu 700 ludzi innego putku. (W.Z.)

Turcya.

(Kurdowie porażeni.)

Z Alepu donoszą do Monitora z 12. z. m.:

"Jenerał turecki, Kuetli Mehemet Basza, wyruszył w nocy z 19. na 20. lutego z siła 10.000 żołnierza i 10ciu dział do wsi Kalaga, gdzie się znajdował przywodźca Kurdów zbuntowanych i po walce upartej poraził ich na głowe. Kurdowie umknęli w góry, pozostawiwszy na placu 150 poległych, a 600 z nich wzięto do nicwoli."

(A. B. W. Z.)

Azya.

(Raport z wyprawy Persów na buntownika Seid Sulejmana dowódzce Arabów.)

Perski dziennik nadworny donosi: Seid Sulejman, syn Ismana z Maskate, napadł na czele zbuntowanych Arabów na miasto Bender-Abassi (zwane także Bender Gombron albo Gamron.) Na wiadomość o tym zamachu wystał rząd Abdul-Chana, syna Muhameda-Hassan-Chan Sardaris gubernatora Efdy i Kermanu na czele 6000 wojska przeciw powstańcom. Równocześnie wyruszył z innej strony na rozkaz gubernatora z Fars drugi oddział wojska pod dowództwem Abdul-Bakt-Mirzy i Abdala Chana i Risa-Kuli-Chana na buntowników. – Te wojska przybyły dnia 2. miesiąca Rjabbi el-Sau pod Bender-Abassi, i natychmiast wysłano deputowanych do Seid-Suleymana z wezwaniem, azeby wydał miasto bez walki i dobrowolnie ustapił. Ale Seid-Suleyman nieprzyjał wezwania, oszancował miasto Bender-Abassi trzema bastionami o 27 działach od strony ladu, a od morza bronił go trzema wiekszemi i dwoma mniejszemi okretami. Po odbytym rekonesansie ustawiono wojsko perskie w szyku bojowym i przygotowano wszystko do ataku, i dnia S. pomienionego miesiaca przypuszczono walny szturm. Centrem dowodził Abdalla Chan, po bokach zaś Abdula-Baki i Risa-Kuli-Chan. Po czterogodzinnej walce z równą z obydwóch stron zaciekłością, ponowili żołnierze perscy swe usitowania i Rustem Chan na czele Sarhazenów wyrugował Arabów z bastionów i zdobył dwa działa. Kilku Arabów, którzy się niemogli dostać do miasta, umknęli na morze. Wielu poległo, lub dostało sie w niewolę. Strata była z reszta po obydwóch stronach znaczna. Po tej bitwie zajęło wojsko perskie twierdze, a Seid-Sulejman umknał z swym synem na okrecie. Tylko trzysta powstańców broniło się jeszcze w dwóch wieżach dwadzieścia cztery godzin, ale i ci w końcu zmuszeni byli złożyć broń i poddać się wojsku perskiemu. (W.Z.)

Z teatru wojny.

(Doniesienia z obozu pod Sebastopolem.)

Korespondent do dziennika Times pisze z obozu pod Sebastopolem między innemi:

We czwartek, 22. marca. Walka o wiadome rowy strzeleckie skończyła się dziś o świcie na korzyść Francuzów, którzy opanowali teraz trzy z tych zasadzek, i utrzymują silny ogień z ręcznej broni przeciw bastyonowi mamelońskiemu. Jeden z tych rowów jest

jeszcze w ręku Rosyan, a dwa stoją pusto, a przynajmniej tak się wydaje. Rosyanie ustawili strzelców celnych także już w Mamelonie i w najnowszych swych okopach po skrajnej stronie na prawo; dla uciszenia ich ognia i przeszkodzenia dalszym robotom około okopów ostrzeliwają baterye nasze punkta te z dwóch dział. Dziś obiegają w obozie naszym dziwne pogłoski. Obnoszą się z tem, jakoby w Sebastopolu zbuntowali się zołnierze, i zabili jednego jenerała rosyjskiego. Jeden zbieg polski upewnia, że ani amunicyi ani zywności w Sebastopolu nie brakuje, lecz zato załoga upadła na duchu, leka sie szturmu, i ze nie ma czasu do wytchnienia. Od poł godziny - teraz jest godzina 10ta 45 minut wieczór - toczy się bój usilny wzdłuż całego frontu naszego. Baterye rosyjskie zieją ogniem; nasze baterye sypia gradem kul i rakiet; widać ze wszystkiego, że to znów silna wycieczka na przekopy sprzymieronych naszych. Nasi oficerowie i zołnierze wymykają się z barak, i nadsłuchiwują jak zwykle ze strzałów bateryjnych, gdzie bój wre największy. — Teraz kwandras po jedenastej; strzelanie nie ustaje; my, co się temu przysłuchujemy, nie wiemy potad, jak walka stoi. Dla nas to już zwyczajna, lecz i oficerowie nasi sztakowi otrzymują dopiero nazajutrz po walce wiadomość o szczegółach boju na linnii sprzymierzeńców naszych, a w ogóle można się tylko z wielką trudnościa dowiedzieć coś pewnego. Gdy się buk strzałów zaczyna wzmagać, natenczas wszystkie pułki stojące na froncie dywizyi naszych muszą stawać w pogotowiu, a jeżli się walka dłużej przeciaga, tedy dwie lub trzy dywizye czekają tylko na rozkaz do po-chodu. Tak się też ma w chwili obecnej. Właśnie godzina północna, a walka trwa ciągle. Wszyscy nasi jeneratowie dywizyjni na koniach.

Nareszcie dowiedzieliśmy się już o szczegółach walki zeszłonocnej. Między 11 i 12 godzina wyruszyły nagle kolumny piechoty rosyjskiej przeciw strazom naszym w najbliższych przekopach, udawały się za "Bono Francis," i w nagłym napadzie wykłuli nam Ro-syanie bagnetem kilkunastu ludzi. Wkrotce jednak upamiętali się zołnierze nasi z pierwszego przestrachu i napędzili napastników. Lecz było-to tylko stosunkowo mała i uboczna utarczka. Zeszłej nocy zaczeli Francuzi o pół do dziewiątej strzelać do miasta kulami i rakietami. O godzinie 10tej raportowały straze nasze przed bateryą "Chapmans," jako Rosyanie zbierają się w licznych zastępach przed okopami naszemi. Pułki 20., 21. i 27. w przekopach po stronie lewej były przygotowane już do ataku. O tym czasie uderzyły liczne zastępy rosyjskie na Francuzów na prawem skrzydle naszego prawego ataku (przedzielonego głębokim wawozem od lewego.) A że ich mocno przyparto, przeto wysłano im w pomoc do przekopów oddział naszej dywizyi lekkiej. Tymczasem uderzyli Rosyanie przebojem na naszą lewą linię, przerwali kilka słabo bronionych punktów, i tym sposobem staneli w zapleczu na-szej trzeciej parareli. W tem miejscu zabili i zranili nam kilku ludzi, i posuwali się już ku drugiej paraleli naszej, lecz w tem nadciagnety nasze oddziały i odpędziły ich po walce dość upartej. Z naszej strony poległo Smiu, 15 mamy rannych, a 22 zaginęło, lecz wielu z nich zapewne jeszcze się odszuka. Na prawej linii ataku była walka gorętsza. Wspomniałem już wyżej, ze z naszej strony wysłano pomoc Francuzom; otóż w tej właśnie chwili zaszli Rosynie posiłkom tym z boku, tak ze oddział wspomniony musiał sobie z bagnetem w reku torować droge, by się znów na dawniesze do-stać stanowisko. W tej walce poległ młody i odważny dr. Cavendish Brown, tudzież pulkownik Kelly z 34 pułku; major Gordon od inzynierów walczył z nieustraszoną jak zawsze odwagą; ze szpicruta w reku stanał na okopach, i zachęcał żołnierzy do silnej obrony przekopów, a że nie miał czem strzelać, przeto ciskał kamieniami na wdzierających się na okopy Rosyan. Nareszcie dostał kulą karabinowa w ramie a druga w łopatke, i nie mogł już dłużej rzacać kamieni. Rany jego nie sa jednak niebezpieczne. Po walce jednogodzinnej wyparto Rosyan zupełnie. Z naszej strony polegli: pulkownik Kelly, porucznik Jardan i kapitan Browne; raniono nam zaś porucznika Vicarsa i majora Gordon'a, a kapitan Montague zapodział się bez wieści.

Piatek, 21. marca po południu. Nieprzyjaciel albo się bardzo ośmielił, lub stracił otuchę. Działa jego ucichły zupełnie, lecz stoja zatoczone na dawnem miejscu, i mozna rozpoznać ich otwory. Kazdej nocy ponawiają się wycieczki Rosyan coraz silniejsze i widocznie śmielsze. Ostatniej nocy zgromiono ich wprawdzie, lecz wprzod dotarli az do drugirj paraleli naszej (lewa strona linnii ataku), atakowali naszą baterye możdzierzową i naszych sprzymierzonych na prawo od Inkermanu, i dali nam dość do czynienia. Strate nasza mozemy juz dziś podać dokładniej: 7 oficerów (poległych, rannych i zaginionych), tudziez 100 żołniezy niezdatnych do boju lub zabranych w niewole. Francuzi stracili podobno 15 oficerów i 300 do 400 zołnierzy. Strata Rosyan wynosić moze 600 do 700 zołnierza. Uprowadzili oni według swego zwyczaju wielu rannych i poległych, lecz tak na polu jak i w przekopach zostawili dużo poległych. Stoki pogórza w blizkości Mamelonu i pod bastyonem zasiane zwłokami wojowników rosyjskich i francuzkich. Potad nie ządała zadna strona zawieszenia broni dla pogrzebania poległych. Z sześciu rowów strzeleckich należy teraz 3 do Francuzów, a 3 do Rosyan. Na Mamelonie zatoczono juz działa, które zwrocono na przekopy francuskie połączone z wspomnionemi 3ma rowami; nowe okopy rosyjskie po stronie prawej beda tez zapewne wkrótce uzbrojone. Natenczas spora przestrzeń linii naszej bojowej wystawiona będzie na ich ogień działowy. Inżynierowie rosyjscy rozumieją jak widać niezgorzej

rzecz swoją; szczęściem dla nas, że ich artylerzyści nie bardzo szykowni. Mamelon wystawiony jest na ogień naszej skrajnej linii ataku i 2ch francuzkich bateryi powyżcj Inkermanu. Działa nasze i francuzkie rzucają w przecięciu co dwie minuty jednę kulę na Mamelon, lecz to Rosyan nie odstrasza, chociaż według wyznania zbiegów tracą codzień po 100 zołnierza na tem stanowisku. Nasi artylerzyści strzelają doskonale; każdy strzał trafia, lecz Rosyanie sa wytrwali i uporczywi. Obrona Sebastopola idzie teraz widocznie według nowego systemu, i musimy dobrze się trzymać i natężać, jeżli przy tak szczupłej liczbie żołnierza naszego mamy pokonać przeciwnika.

(Abbl. W. Z.)

Domiesiemia z ostatniej poczty.

Tryest, 11. kwietnia. Dzisiaj mamy nadzwyczajnie burzliwe powietrze i śnieg.

Tryest, 12. kwietnia. Na pokładzie okrętu "Calcutta" przybył tu Mustafa Bey z Alexandryi. Belgijski ambasador w Konstantynopolu uda się do Bejrutu, gdzie książę i księżna Brabantu oczekiwani są d. 17. kwietnia.

Turyn, 10. kwietnia. Komisya senatu ukończyła sprawozdanie o ustawie o klasztorach. Dyskusya nastąpi w poniedziałek, kolej żelazną z Vercelli do Chivaso otworzono wczoraj.

Paryż, 10. kwietnia. Journ. d. Deb. zapewnia, że między Prusami i Austrya przygotowuje się porozumienie.

Paryż, 11. kwietnia. Monitor zawiera dzisiaj artykuł o wojskowej expedycyi do Oryentu, w treści następujący: Odnośne instrukcye wydał Cesarz na trzy przewidywane wypadki: ruszyć z Bałkanu przeciwko Rosyanom — w Odesie lub na innym punkcie wylądować — nakoniec Krym opanować. Kampanie w księstwach uzuano za niepodobną bez spółdziałania Austryi. Austrya chciała się pierwej zapewnić ze strony Niemiec nim zaczęła działać. Po odwrocie Rosyan uskutecznili waleczni jenerałowie wylądowanie w Krymie. Instrukcye dane Marszałkowi St. Arnaud doradzały wylądować w Kaffie, ruszyć ku Symferopolowi, wydać bitwe; dopiero po wygranej bitwie powinuo się było przystąpić do oblężenia Sebastopola; nieszczęściem nie usłuchano tych rad. Jenerałowie chcieli wykonać un coup de main i ruszyli ku stronie południowej nie bedąc w stanie obsaczyć Sebastopola. Monitor przyrzeka na koniec zcharakteryzować również bezstronnie i dokładnie rozmaite koleje biezących układów, ich cel i motywa.

Paryz, 11. kwietnia. Sesye izb przedłożono po d. 14. b. m.

Ich Mość Cesarstwo udadzą się d. 15. b. m. do Anglii.

Berlin, 11. kwietnia. Słychać, że w świcie Jego Mości Cesarza Napoleona udadzą się do Londynu, ksiązę Bassano, marszałek Vaillant, pp. Fleury, Toulengeon i Edgar Ney.

Liwurna, 8. kwietnia. Ostatni ośmiodniowy deszcz wyrządził znaczną szkodę na równinach i w górach. Koleje żelazne poprzezywane; zasiewy poniszczone.

Fionstantynopol, 5. kwietnia. Grecki ambasador Condurioti przybył tu wczoraj. Belgijski prezydent ministrów wyjedzie jutro ztad naprzeciw Jego Mości księcia Brabantu az do Bejrutu.

(Lit. kor. austr.)

Doniesienia z Bombay datowane z d. 19. z. m. Na granicy Peszaweru były ciągle niepokojące wzburzenia. Dla budowli publicznych otwarto pożyczkę w sumie dwóch milionów funtów szterl. Handel w Indyach mato ożywiony.

Wiadomości kandlowc.

(Ceny targowe w obwodzie Sanockim.)

Sanok, 6. kwietnia. Według doniesień handlowych podajemy średnie ceny zboża i iunych foraliów, jakie były od 16. do 31. marca na targach w Sanoku, Dobromilu. Lisku, Rymanowie i Dynowie: korzec pszenicy 16r.28k-16r.-15r.12k.-15r.36k.-16r; zyta 14r.-14r.30k-12r.48k.-14r.-15r.; jeczmienia 10r.24k.-10r-11r-10r.-11r.; owsa 7r.52k-7r.36k.-6r.39-6r.24k.-7.12k; kukurudzy w Rymanowie 13r.36k; hreczki w Dobromilu 12r.48k; ziemniaków w Lisku 6r.40k, w Dynowie 5r.12k. Cetnar siana 0-1r.32k.-1r.20k.-48k.-1r.30k. Sag drzewa twardego 4r.30k.-6r.-6r.-8r.-7r.30k, miękkiego 3r.24k.-5r.12k. 3r.20k.-6r.-5r. Funt mięsa wołowego $7^{1/2}k.-7k.-7k.-5^{1/2}k.-7k$. Garniec okowity 3r.12k.-3r.12k.-3r-2r.24k. mon. konw.

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 11. kwietnia. w przecięciu						
Obligacye długu państwa 5% za sto 821 3/ 1/	823/18					
Obligacye długu państwa 5% za sto 821 % 1/4 delto pożyczki narod 5% % 862 % 15 / 6 1/4	8615/16					
detto z r. 1551 serya D 5 /2	The state of the s					
detto z r. 1853 z wypłata 50/	-					
Obligacye diugu państwa 4 ¹ / ₀ 0/ ₁	-					
detto detto 40/	_					
detto z r. 1850 z wypłatą . 40	-					
detto detto detto . 30/0 " -						
detto detto 21/20/0 n —	-					
Pożyczka z losami z r. 1834	-					
detto detto z r. 1839 " 1195/8 8/4	1198/4					
detto detto z r. 1854 . " 1033/	1038/4					

Obl. wiéd. miejskiego banku 21/20/0 -	-
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5% -	_
Ohl. indemn. Niż. Austr 50/0 -	
detto krajów koron	75
Akeye bankowe 1802 1004	1004
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr	
Akeye kolei żel Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 1975	1975
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr	
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr	
Akeye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr	-
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr 556 557 559	559
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr 555	555
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr 91%	911/2
Renty Como	

Wiedeński kurs wekslów.

Dnia 11, kwietnia.	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych 1031/4 1/4	l. 103 ¹ / _b 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur	125 ¹ /8 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 241/2 fl. 124 5/81/2	$\frac{1}{6}$ $\frac{1}{2}$ l. $\frac{124}{3}$ m.
Genua za 300 lire nowe Piemont	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank 92 92 1.	92 2 m.
Lipsk za 100 talarów	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl 12-13 12	
Lyon za 300 franków	— 2 m.
	124 ¹ / ₂ 2 m.
	- 2 m.
Paryż za 300 franków 1461/8	146 ¹ / ₈ 2 m.
	222 31 T.S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	- T.S.
	291/4 Agio.
Ducaten al marco	Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 12. kwietnia o pierwszej godzinie po południu.

Dnia 12. kwietnia o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 103½. — Augsburg 125½. — Frankfurt 124¾. — Hamburg 92 I. — Liwurna — . — Londyn 12.12 Medyolan 124½. — Paryż 146½. — Obligacye długu państwa 5½. 82¾. — Setto S. B. 50. 96 — 97.

Detto pożyczki narod. 5% 867/8—86½. Detto 4½. Detto S. B. 50. 96 — 97.

Detto pożyczki narod. 5% 867/8—86½. Detto 4½. Detto z r. 1852 ¼% — — . Detto z r. 1854 10½. Detto z r. 1854 50% — — . Detto 30½ 50 — 50½ Detto 2½. Holi, — 40½. Detto krajów kor. 50, 73½ — 79. Pożyczka z r. 1834 219 — 219½ Detto z r. 1839 119½ — 119¾. Detto z 1854 103¼. — 103¾. Oblig. bank. 2½. 58 — 58½. Obl. lom. wen. peżyc. r. 1850 50% 100 — 101. Akc. bank. z ojma 1003 — 1004. Detto bez ujmy — — . Akcye bankowe now. wydania — — . Akcye banku eskomp. 89½. — 89¾. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 197½. — 197¼. Wiéd.—Rabskie 110½. — 110¾. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 247 — 248. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 22 — 25. Detto 2. wydania 35 38. Detto Edynburgsko-Neuszdzkiej 91½. — 91¾. Detto 12. wydania 546 — 548 Prior. obl. Lloydy (w śrebrze) 50% 94½. — 95. Północn. kolei 50% 87 — 87½. Glognickie 5% 81 — 82. Obligacye Dun żeglugi pur. 5% 83 — 83½ Detto Lloyda 555 — 557. Detto młyna parowego wiedeń. 131 — 132 Renty Como 13½. — 13¼. Esterhazego losy na 40 złr. 82½. — 82½. Windischgrātza losy 29½. — 29½. Waldsteina losy 28¾. — 29. Keglevicha losy 12 — 12½. Cesarskich ważnych dukatów Agio 29¼.

(Kurs pienieżny na giełdzie wied. d. 12. kwietnia o pół do 2. po południu.) Ces. dukatów stęplowanych agio $29^{1}/_{h}$. Ces. dukatów obrączkowych agio $28^{3}/_{4}$. Ros. imperyały $10^{4}/_{2}$. Srebra agio $26^{3}/_{4}$ gotówką.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 14. kwietnia.

Obligacye długu państwa 50% 82; 4^1 $2^0\%$ —; $4^0\%$ —; $4^0\%$ z r. 1850 —; $2^1/2^0\%$ —. losowane obligacye $5^0\%$ —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. z. r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. 1000. Wegiers. obl. kamery nadw. Akcye bank. —. Akcye kolei półn. $1952^1\%$. Glognickiej kolei żelaznej

-. Odenburgskie -. Budwejskie -. Dunajskiej żeglugi parowej 555. Lloyd -. Galic. l. z. w Wiédniu -. Akcye niż.-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. - złr.

Amsterdam l. 2. m — Augsburg 126 l. 3. m. Genua — l 2. m. Frankfurt 125. l. 2. m. Hamburg 923/4 l. 2. m Liwurno — l. 2. m. Londyn 12.17.
3. l. m. Medyolan 125. Mursylia — Paryž 147. Bukareszt 220. Konstantynopo! — Smyrna —; Agio duk. (e4. — Pożyczka z roku 1851 50/6 lit. A. — lit. B. — Lomb. —; 50/6 niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 741/2; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 1021/3. Pożyczka narodowa 861/8. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 324 fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14 kwietnia.

Hr. Mesndorf, c. k. jenerał-major, z Złoczowa. — Hr. Humnicki Władysław, z Rozpucia. — PP. Schemz, c. k. jenerał-major, z Zółkwi — Białobrzeski Alex, z Przemyśla. — Wiśniewski Lud., z Putiatycz. — Małachowski Cezar, z Kozówki. — Kęszyccy Alex. i Marcin, z Dzwinogroda. — Dobrowski Karol, c. k komisarz obwodowy, z Złoczowa.

Dnia 16. kwietnia.

Br. Rothkirch, z Zaleszczyk. – PP. Orłowski Oktaw., z Krakowa. – Wojczyński Alfonzy, z Tuligłów. – Domaradzki Sew., z Stanimirza. – Malczewski Stanisł, z Cześnik. – Tretter Konst., z Łoniego. – Blauth, c. k. komisarz obwodowy, ze Stryja.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. kwietnia.

Hr. Golejowski Kornel, do Stryja. — Hr. Zamojski Adam, do Krakowa. — Hr. Caboga Jan, c. k. major, do Krakowa. — PP. Jaruntowski Jan, do Hermanowiec. — Jarosławski Grzegorz, do Pustomyt. — Jakubowicz Józef, do Sanoka. - Mierzyński Rafał, do Baryłowa. - Strzelecki Eug., do Wyrowa. - Fałkowski Michał, do Głuchowa.

Dnia 15. kwietnia.

Hr. Karnicka Ewelina, do Świstelnik. – Hr. Golejowski Antoni, do Stryja. Harbort Adolf e. k. nodnułkownik, do Stryja. – Janiszewski Alex., do - PP. Herbert Adolf, c. k. podpułkownik, do Stryja. - Janiszewski Alex., do Bortnik. - Padlewski Alex, do Dolhego. - Urbański Felix, do Iskrzyni. -Leszczyński Wojciech, do Przeworska.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 13. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgotne- go	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zran. 2 god. pop. 10 god. wie.	323.74 323.94 324.64	+ 2.0° + 9.6° + 4.9°	85.8 41.4 72.5	półn · zach. cich. " sł. " sł.	pochmurno

TEATH.

Dziś 16. kwietnia (w Abonamencie).

"Oblubienica z Lammermooru."

Heroiczna melodrama (Walter-Skotta) z francuskiego tłumaczona przez T. Palczewską w 3 aktach.

Jutro: Przedstawienie polskie amatorów na korzyść Domu Sierót.

Dnia 14go kwietnia 1855 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym Lwowskim następujące pięć liczb:

71. 47. 90. **59.** 63.

przyszłe ciągnienia nastapią dnia 25. kwietnia i 5. maja 1855 roku.

(Nadeslane.)

Sprawozdanie dyrekcyi teatru Polskiego z pierwszego roku przedsiebiorstwa sceny.

Od chwili objęcia teatru w przedsiebiorstwo, postawiła dyrekcya na czele sceny odpowiedzialnego reżyssera za wszelkie niedokładności pod względem artystycznym.

Uorganizowała porządek zakulisowy, i ograniczyła czas trwania Entre-Aktów. - Angażowała uzdolnionego kapelmistrza dla wyłącznego użytku sceny polskiej. - Zaopatrzyła dokładnie zkompletowaną orkiestrę w nowe muzykalia. - Oraz pomnożyła repertoar teatralny wielu nowemi i wznawianemi dziełami dramatycznemi wyższej osnowy, autorów reputowanej sławy - i nie przepomniała zarazem o nowych równie utworach scenicznych, dla rozmaitego gustu uczęszczającej publiczności.

Dyrekcya teatru po wielu kosztownych próbach urządziła dokładne oświetlenie sceny i sali widzów. - Wprowadziła w życie ustawy teatralne na korzyść sceny - rozciągnęła rygor przeciw wszelkiej opieszałości członków dramatycznych, i czuwała najstaranniej, aby każda rola bez rażącej pomocy suflera dokładnie była umianą.

Nie przerwany został ten porządek nawet obecnie przez czas kilkomiesięcznego trwania ciężkiej słabości dyrektora teatru — a bezstronne uwagi krytyczne i recenzye podawane do wiadomości publicznej pod względem niedokładności gry artystycznej niepozostały bez skutku - gdyż niezwłocznie dyrekcya zaradziła tej potrzebie, i powołała do objęcia reżysseryi p. Witalisa Smochowskiego, którego długo-letnia wprawa sceniczna daje nie mała rękojmię osiągnienia pożądanego celu.

Zarzuty zaś o wydalenie niektórych członków, nie obciążają bynajmniej dyrekcyi - ponieważ ta, jako najbliżej interesowana w podjętym i ryzykownym przedsiebiorstwie mimo najszczerszej chęci, nie jest w sytuacyi powodowania się dobroczynnemi uczuciami, mając jedyne do spełnienia zadanie – aby zebrać członków uległych prawom teatralnym i kierunkowi dyrekcyi, oraz prawdziwie użytecznych scenie - lub przynoszących przynajmniej wymagane przymioty, jakiemi są: dzwięczny organ głosu – czysta wymowa – młody wiek – pamięć – i kształtne formy ciała – dla wyposażenia tej sceny na przyszłość.

Fundamenta do takiej budowy są założone - jest bowiem już kilku członków, którym nie podobna zaprzeczyć prawdziwej zdolności i najlepszych chęci a pojawią się jeszcze inni, których dyrekcya nowo angażowała — jest na koniec i rezysser w osobie p. Smoehowskiego, na którego doświadczeniu i współdziałaniu pod względem sztuki dramatycznej, dyrekcya zupełnie polega - a przeto i materyały są już przysposobione.

Każdy początek jest wprawdzie trudny - a trudniej jeszcze wszystkich zadowolić! lecz przy wytrwałości i dobrych chęciach, przyjdziemy wreszcie do celu. - Wielka zaiste strata z wydalenia się p. Nowakowskiego, który jeszcze za byłej administracyi scenę opuścił - jako też i z wydalenia się obecnego pani Aszpergier - tym więcej, iż rzeczone osoby proponowanego przez dyrekcyę angażowania nie przyjęły. – Nie podobna jednak oddawać się zupełnej rozpaczy, i nieufać całkiem przyszłości, która może być równie obfita w talenta.

Mniemaną nareszcie obawę "aby przedsiębiorca po expiracyi swej entrepryzy nieuprowadził członków ze sceny Lwowskiej." Pomieniona dyrekcya ma obowiązek zaspokoić: Że okoliczność ta, kontraktem z c. k. administracya zawartym już była przewidzianą - i że w skutek tego - wszyscy artyści, jedynie dla Instytutu Hr. St. Skarbka sa angażowani.